

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE
ZNANOSTI

Ak. god. 2017./2018.

Andrea Mandić

Knjižnice u Krapinsko-zagorskoj županiji

Završni rad

Mentorica: dr. sc. Ivana Hebrang Grgić, doc.

Zagreb, 2018.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO I KNJIŽNICE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ..	4
3. NARODNE KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI	6
3.1. SUSTAV NARODNIH KNJIŽNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE.....	7
3.2. PRIMJERI NARODNIH KNJIŽNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE.....	9
4. SPECIJALNE KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI	11
5. ŠKOLSKЕ KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI	15
5.1. OSNOVNOŠKOLSKЕ KNJIŽNICE	17
5.2. SREDNJOŠKOLSKЕ KNJIŽNICE	25
6. KNJIŽNICE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE NA MREŽnim STRANICAMA I DRUŠTVENIM MREŽAMA	28
6.1. NARODNE KNJIŽNICE	28
6.2. SPECIJALNE KNJIŽNICE	29
6.3. ŠKOLSKЕ KNJIŽNICE	30
7. ZAKLJUČAK	33
8. LITERATURA.....	34
PRILOZI.....	39
KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI	40
LIBRARIES IN THE KRAPINA-ZAGORJE COUNTY	40
BIOGRAFIJA.....	41

1. UVOD

Glavni cilj bilo koje knjižnice jest sustavna organizacija građe i informacija namijenjenih njihovim korisnicima. U knjižnici se odabire, nabavlja, obrađuje, čuva i daje na korištenje knjižnična građa te se organiziraju službe i usluge za korisnike. Iako su neke od glavnih karakteristika knjižnica upravo raznolikost građe i otvorenost svim grupama čitatelja, knjižnice mogu biti usmjerene i prema točno određenoj vrsti korisnika. S obzirom na vrstu građe i otvorenost čitateljima prema Zakonu o knjižnicama iz 1997. godine te djelatnosti možemo razlikovati nacionalne, narodne, školske, sveučilišne, visokoškolske, specijalne i općeznanstvene knjižnice.

Krapinsko-zagorska županija nalazi se na sjeverozapadu Republike Hrvatske, na površini od 1229 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području Krapinsko-zagorske županije živjelo je 132 892 stanovnika. Krapinsko-zagorska županija obuhvaća 25 općina i 7 gradova (Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Orljavje, Pregrada, Zabok i Zlatar). Grad Krapina sjedište je Krapinsko-zagorske županije. Na području Krapinsko-zagorske županije, prema podacima iz lipnja 2018. godine, u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske upisano je 55 knjižnica. Ovaj je završni rad zamišljen kao pregled postojećih knjižnica Krapinsko-zagorske županije. Usporedit će se broj knjižnica upisanih u Upisniku knjižnica Ministarstva kulture i knjižnica navedenih na stranicama Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije. Uz knjižnice navedene u Upisniku knjižnica bit će naveden i njihov datum upisa (ako je on dostupan). Prikazat će se njihova podjela po vrstama, odnosno podjela na narodne (općinske i gradske), specijalne i školske (osnovnoškolske i srednjoškolske) knjižnice, stanje broja određenih vrsta knjižnica, veličina i sadržaj fonda te ostale informacije koje bi mogle zanimati korisnike (npr. kada je Gradska knjižnica Zlatar osnovana, ima li Knjižnica Osnovne škole Đurmanec mrežnu stranicu).

2. KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO I KNJIŽNICE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Hrvatsko knjižničarsko društvo osnovano je 1940. godine, a početkom pedesetih godina 20. stoljeća osniva povjereništa u mnogim hrvatskim gradovima (ta povjereništa kasnije se spajaju prema regijama).¹

Kao i u ostalim regijama, potreba za knjižnicama rasla je i u Krapinsko-zagorskoj županiji. Preteča prvih knjižnica u županiji bila je Ilirska čitaonica osnovana 1845. godine² u Krapini, no Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije jedno je od mlađih – osnovano je tek 1998. godine na inicijativu knjižničarke Suzane Deak. Ona je ujedno bila i prva predsjednica Društva, a cilj joj je bio predstaviti knjižnice i knjižničare Krapinsko-zagorske županije široj javnosti.

Neki od ciljeva djelovanja Društva³ su sljedeći:

- nastoji se razviti što više vrsta knjižnica kako bi se zadovoljile potrebe svih grupa korisnika, samim time nastoji se i proširiti zanimanje društva za knjigu i knjižnice,
- nastoji se istaknuti važnost nacionalne i kulturne baštine te njihova zaštita,
- nastoji se razviti kvalitetne knjižnične i informacijske službe koje trebaju osigurati ravnomjeran i neograničen pristup građi i informacijama za sve korisnike,
- nastoji se očuvati demokratsko pravo knjižničarskih djelatnika na slobodno stvaranje, dobivanje i diseminaciju obavijesti,
- radi se i na stalnom unaprjeđenju knjižničarske struke i knjižnične djelatnosti općenito.

Iako se kao cilj navodi osnivanje različitih vrsta knjižnica, u Krapinsko-zagorskoj županiji razlikujemo tri vrste knjižnica: narodne (općinske i gradske), specijalne i školske (osnovnoškolske i srednjoškolske). Mreža knjižnica Krapinsko-zagorske županije prema podacima Upisnika knjižnica pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske uključuje 55 knjižnica, a isti broj donosi i službena stranica Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije. Međutim, postoje odstupanja oko broja knjižnica određene vrste. Prema podacima

¹ Hrvatsko knjižničarsko društvo : o nama : regionalna društva. Dostupno na: https://www.hkdrustvo.hr/hr/o_nama/regionalna_drustva/ (28.8.2018)

² Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 8.

³ Usp. Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije : o nama. Dostupno na: <https://www.kdkz.hr/o-nama/>. (1.8.2018)

Društva u Krapinsko-zagorskoj županiji postoji 12 narodnih knjižnica, 39 školskih knjižnica i 4 specijalne knjižnice⁴. U Upisnik knjižnica uvedeno je 14 narodnih knjižnica, 38 školskih knjižnica te 3 specijalne knjižnice⁵. Narodne knjižnica koje su uvedene u Upisnik knjižnica, a nisu navedene na stranicama Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije su Općinska knjižnica Stubičke Toplice i Općinska knjižnica i čitaonica općine Veliko Trgovišće. Od specijalnih knjižnica u Upisniku knjižnica nalazi se Knjižnica specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice koja nije uključena u popis Knjižničarskog društva. Knjižničarsko društvo pak kao specijalne knjižnice navodi Knjižnicu hrvatskoga Nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici i Zbirku Kajkavianu koje nisu upisane u Upisnik knjižnica. Od školskih knjižnica jedino Knjižnica Osnovne škole Side Košutić Radoboj nije upisana u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture.

---

⁴ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 8.

⁵ Usp. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske : upisnik knjižnica. Dostupno na: <https://www.minkulture.hr/default.aspx?id=202&pregled=1>. (1.8.2018)

3. NARODNE KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

Narodne knjižnice javne su ustanove kojima je glavni cilj omogućiti svim grupama korisnika pristup građi. One djeluju kao kulturna i informacijska središta kroz organiziranu mrežu središnjih knjižnica (regionalnih, gradskih, općinskih) i ogranačaka te pokretnih knjižnica (bibliobusi i sl.).⁶ Prema IFLA-inom i UNESCO-ovom *Manifestu za narodne knjižnice* iz 1994. navodi se da narodna knjižnica „kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za učenje kroz cijeli život, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina.“⁷ Jednako tako u Manifestu se ističe i da sve dobne skupine moraju naći građu za svoje potrebe te da je važno uz tradicionalnu knjižničnu građu pratiti i razvoj suvremene tehnologije te ići ukorak s njom.⁸ Narodne knjižnice moraju poticati razvoj čitalačkih navika kod djece, podupirati razvoj pojedinca i omogućiti mu građu potrebnu za to. Važno je i aktivno sudjelovanje knjižnice u informacijskom opismenjavanju njezinih korisnika. Narodna knjižnica mora promicati svijest o kulturnom naslijeđu i umjetničkom razvoju te voditi računa o raznolikosti kultura u određenoj zajednici. Vrlo je važna društvena uloga narodne knjižnice. Ona nije samo javni prostor već i mjesto okupljanja. „Koristeći knjižnicu za istraživanje, obrazovanje ili razonodu, korisnici istovremeno stupaju u neformalne veze s drugim članovima zajednice i stječu pozitivna socijalna iskustva.“⁹

Prema Članku 4. *Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj* narodne knjižnice mogu biti općinske, gradske ili županijske i kulturna su i informacijska središta za stanovnike područja na kojemu djeluju.¹⁰

Narodne knjižnice Krapinsko-zagorske županije dijele se na općinske i gradskе. U Upisnik knjižnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske uvedeno je 14 narodnih knjižnica (7 gradskih i 7 općinskih) dok je na mrežnoj stranici Knjižničarskog društva uvršteno njih 12 (7 gradskih i 5 općinske). Prema Portalu narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj¹¹ u

⁶ Knjižnica. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izd. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2018. Dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=32130>. (27.7.2018)

⁷ UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice. 1994. Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/UNESCOv_manifest_za_narodne_knjiznice.htm (29.7.2018)

⁸ Ibid.

⁹ IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. Str. 21.

¹⁰ Usp. Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. 1999. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html. (1.8.2018)

¹¹ Projekt Portal narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj financira Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Krapinsko-zagorskoj županiji postoji 13 narodnih knjižnica (7 gradskih i 6 općinskih). Kao početni izvor ovog rada koristit će se Upisnik knjižnica Ministarstva kulture.

3.1. SUSTAV NARODNIH KNJIŽNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

U Krapinsko-zagorskoj županiji postoji 25 općina od kojih prema Upisiku knjižnica Ministarstva kulturenjih 7 ima općinsku knjižnicu. Prema već spomenutim drugim izvorima taj broj je manji, u slučaju mrežne stranice Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije broj općinskih knjižnica je 5, dok je prema Portalu narodnih knjižnica ipak riječ o njih 6.

U Upisnik knjižnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske kao općinske knjižnice uvedene su sljedeće knjižnice:

- Općinska knjižnica i čitaonica Bedekovčina (8.3.2018),
- Narodna knjižnica Hum na Sutli (25.1.2007),
- Općinska knjižnica Krapinske Toplice (1.5.2014),
- Općinska knjižnica i čitaonica Marija Bistrica (20.11.1998),
- Općinska knjižnica Stubičke Toplice (22.2.2018),
- Općinska knjižnica i čitaonica općine Sveti Križ Začretje (3.9.2015),
- Općinska knjižnica i čitaonica općine Veliko Trgovišće (14.12.1998).

Knjiga Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije *Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije* kao i njihova mrežna stranica kao općinske knjižnice izdvajaju sljedeće:

- Općinska knjižnica i čitaonica Bedekovčina,
- Općinska knjižnica i čitaonica Hum na Sutli,
- Općinska knjižnica Krapinske Toplice,
- Općinska knjižnica i čitaonica Marija Bistrica¹²,
- Općinska knjižnica i čitaonica Sveti Križ Začretje.

Portal narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj kao općinske knjižnice navodi iste knjižnice kao Upisnik knjižnica¹³ no jednu knjižnicu izostavlja. Riječ je o Općinskoj knjižnici Stubičke Toplice koja je službeno otvorena 22. ožujka 2018. godine.¹⁴

---

¹² U samom sadržaju knjige knjižnica je navedena kao Gradska knjižnica i čitaonica Marija Bistrica. Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005.

¹³ Portal narodnih knjižnica kao i Upisnik knjižnica pokrenulo je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

¹⁴ Usp. Svečano otvorenje Općinske knjižnice Stubičke Toplice. 28.3.2018. Dostupno na:
<http://www.nsk.hr/svecanoto-otvorenje-opcinske-knjiznice-stubicke-toplice/>. (3.8.2018)

Na području Krapinsko-zagorske županije postoji 7 gradova. Upisnik knjižnica, kao i Knjižničarsko društvo, navodi 7 gradskih knjižnica prema čemu je vidljivo da svaki grad ima vlastitu knjižnicu.

Gradske knjižnice Krapinsko-zagorske županije su:

- Knjižnica Donja Stubica¹⁵ (13.6.2014),
- Gradska knjižnica i čitaonica „Antun Mihanović“ Klanjec (11.11.1998),
- Gradska knjižnica Krapina (16.5.2010),
- Knjižnica Oroslavje¹⁶ (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden),
- Knjižnica pregradskog kulturnog središta "Pekaes"¹⁷ (10.11.1998),
- Gradska knjižnica „Ksaver Šandor Gjalski“ Zabok (6.10.2015),
- Gradska knjižnica Zlatar (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden).

Matična knjižnica Krapinsko-zagorske županija (ujedno i centar mreže knjižnica u županiji) jest Gradska knjižnica Krapina. Prema standardima za narodne knjižnice „središnja narodna knjižnica ustrojava mrežu knjižnica na svom području, vodeći računa o demografskim, socijalnim i geografskim čimbenicima i težeći da knjižničnu i drugu građu približi stanovnicima u mjestu stanovanja ili zaposlenicima u određenoj radnoj sredini.“¹⁸ Isto tako središnja knjižnica „mora imati odjel za odrasle, odjel za djecu i mladež, studijsku čitaonicu, čitaonicu dnevnog tiska, službu nabave i obrade knjižnične građe, informacijsku službu s korištenjem baze podataka (Internet i sl.), zavičajnu zbirku, a ako je to posebnim propisom predviđeno, i matičnu službu.“¹⁹ Također bi, prema standardima Ministarstva kulture, knjižnica koja ima ulogu županijske matične knjižnice morala imati fond od najmanje 1 knjige po stanovniku županije.²⁰ Gradska knjižnica Krapina u svome fondu ima preko 45 000 svezaka knjižne građe, 350 DVD-a i 200 CD-ROM-ova no time ne zadovoljava navedeni kriterij jer broj stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. iznosi 132 892. U planu rada

¹⁵ U Vodiču kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije uvedena pod nazivom Gradska knjižnica i čitaonica Donja Stubica. Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005.

¹⁶ U Vodiču kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije uvedena pod nazivom Gradska knjižnica Oroslavje. Usp. Ibid.

¹⁷ U Vodiču kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije uvedena pod nazivom Gradska knjižnica Pregrada. Usp. Ibid.

¹⁸ Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. 1999. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html (1.8.2018)

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

matične službe Gradske knjižnice Krapina za 2013. godinu spominje se uvođenje bibliobusne službe u Krapinsko-zagorskoj županiji, no taj projekt nije ostvaren.²¹

3.2. PRIMJERI NARODNIH KNJIŽNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Knjižnica u Krapinskim Toplicama osnovana je 1973. godine u sklopu Narodnog sveučilišta Zabok. U sastavu Općine Krapinske Toplice djeluje od 1995. godine, a status samostalne knjižnice stekla je 2006. godine. U fondu Općinske knjižnice Krapinske Toplice nalazi se više od 15 000 jedinica građe, a članovima je na raspolaganju i 11 naslova periodike.²² U knjižnici se organiziraju brojna kulturna događanja (književni susreti, predstavljanje knjiga, izložbe i sl.), a svake godine uključena je i u manifestacije kao što su Noć knjige, Mjesec knjige i dr.

Općinska knjižnica Krapinske Toplice ima vlastitu mrežnu stranicu na kojoj su dostupne razne informacije zanimljive korisnicima kao što su naslovi noviteta, pravila posudbe i cjenik, fotogalerija, katalog knjižnice, ali i poveznice na druge mrežne stranice.

Osim mrežne stranice, knjižnica ima i svoju Facebook stranicu²³ na kojoj se nalaze obavijesti o budućim događajima u knjižnici ili općini, kao i fotografije radionica i izložbi koje su u knjižnici ranije održane.

Prva čitaonica u Zlataru prema nekim je izvorima osnovana već 17. veljače 1873. i brojila je 60-ak članova²⁴, dok prema drugim izvorima nije poznato kada je osnovana, ali se zna da je djelovala 1877. godine.²⁵ Narodno sveučilište osniva se 1963. godine, a u njegov sastav ulazi knjižnica (i čitaonica) s fondom od 1500 svezaka. Knjižnica ubrzo nakon toga postaje nedostupna javnosti. Knjižnica je radila s prekidima sve do 1992. godine kada suradnjom Narodnog sveučilišta i Općine Zlatar dolazi do svečanog otvorenja Gradske knjižnice Zlatar. Knjižnica samostalno djeluje od 2005. godine.

Gradska knjižnica Zlatar ima površinu od 180 m². Fond broji 26 000 jedinica knjižne građe, od toga ih je 6200 na dječjem odjelu. Godišnje se u gradsku knjižnicu upiše oko 1500

²¹ Gradska knjižnica Krapina : program rada i izvješća. Dostupno na: <http://www.gkkr.hr/index.php/matina-sluba/35-program-rada-i-izvjea>. (28.8.2018)

²² Usp. Općinska knjižnica Krapinske Toplice : o knjižnici. Dostupno na: <https://www.okkt.hr/o-nama/o-knjiznici/>. (27.7.2018)

²³ Općinska knjižnica Krapinske Toplice. Dostupno na: <https://www.facebook.com/Op%C4%87inska-knj%C5%BEnica-Krapinske-Toplice-699359463460711/>. (27.7.2018)

²⁴ Usp. Gradska knjižnica Zlatar : o nama. Dostupno na: <http://www.knjiznica-zlatar.hr/o-nama/>. (27.7.2018)

²⁵ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 42.

članova. Čitaonica dnevnog tiska uz 6 naslova novina, nudi i 7 naslova stručnih časopisa. Knjižnica također ima i zavičajnu zbirku o životu u Zlataru i ona broji oko 100 svezaka. U knjižnici se organiziraju književni susreti, izložbe, predstavljanja knjiga.

Knjižnica ima i vlastitu mrežnu stranicu koja se redovito ažurira, a donosi novosti iz gradske zajednice kao i iz svijeta knjige (noviteti za djecu i odrasle). Na svojim stranicama prikazuje i najtraženije knjige iz prošlog mjeseca za djecu i odrasle. Također ima i vlastiti katalog koji omogućuje lako pretraživanje te fotogaleriju sa fotografijama s izložbi te digitaliziranim starom građom.

Gradska knjižnica Zlatar uz mrežnu stranicu ima i Facebook stranicu na kojoj također donosi neke važne obavijesti, ali i razne zanimljivosti iz javnog života i književnosti.

4. SPECIJALNE KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

Posebnu vrstu knjižnica čine specijalne knjižnice, knjižnice usmjerene na određeno predmetno područje, na posebnu ustanovu ili vrstu publikacija. Jedna od potpunijih definicija specijalne knjižnice je sljedeća: „Specijalna knjižnica (stručna knjižnica) jest knjižnica koja pokriva jednu disciplinu ili određeno područje znanja. Naziv "specijalna knjižnica" u nekim se slučajevima koristi i za knjižnicu koja ponajprije služi specijalnoj kategoriji korisnika (npr. bolesnicima) ili je usmjerena na određenu formu dokumenata (npr. fonoteka, fototeka, filmoteka).“²⁶ Takve knjižnice najčešće su dio kulturnih, znanstvenih, zdravstvenih ili pravosudnih ustanova, te javnih ili privatnih poduzeća. One zadovoljavaju potrebe za informacijama članovima matične ustanove, a ciljana grupa korisnika su stručnjaci određenoga specijaliziranog područja.

Prema prijedlogu *Standarda za specijalne knjižnice u Republici Hrvatskoj*²⁷ iz rujna 2011. godine glavne zadaće specijalnih knjižnica²⁸ su:

- izgradnja knjižnične zbirke temeljena na neovisnoj stručnoj prosudbi knjižničara i na načelima kvalitete i važnosti za korisnike te javno objavljenim smjernicama za nabavu,
- formalna i sadržajna obrada, izrada kataloga i drugih informacijskih pomagala u tiskanom i/ili elektroničkom obliku,
- informacijske usluge i održavanje mrežnih stranica knjižnice,
- osiguravanje korištenja građe u knjižnici kao i pristup daljinskoj dostupnoj građi te posudba građe, uključujući i međuknjižničnu posudbu,
- edukacija korisnika,
- pohrana i zaštita knjižnične građe,
- izrada dokumentacije (upute za rad, pravilnik i sl.).

---

²⁶ Culturenet.hr : knjižnice. Dostupno na: <https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=23561>. (1.8.2018)

²⁷ Riječ je o radnoj verziji Standarda za specijalne knjižnice u RH.

²⁸ Prijedlog Standarda za specijalne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Dostupno na:

<https://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/Standardi/STANDARDI%20ZA%20SPECIJALNE%20KNJI%C5%BDNICE1.doc>. (1.8.2018)

Neke od dodatnih zadaća specijalnih knjižnica su poticanje čitanja i korištenja knjižničnih usluga, pohrana ocjenskih radova djelatnika matične ustanove, praćenje potreba za građom u matičnoj ustanovi i slično. Zadaće ovise o specifičnostima fonda i vrsti matične ustanove, neke specijalne knjižnice obavljaju funkcije više vrsta specijalnih knjižnica.

Prema Upisniku knjižnica Ministarstva kulture postoje tri specijalne knjižnice, a prema *Vodiču kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije* (odnosno prema Knjižničarskom društvu Krapinsko-zagorske županije) postoje četiri specijalne knjižnice.

Specijalne knjižnice Krapinsko-zagorske županije su:

- **Knjižnica franjevačkog samostana u Klanjcu (17.10.2012)**

Postojanje knjižnice vezuje se uz nastanak samog Franjevačkog samostana, odnosno uz studij teologije i filozofije koji je djelovao od 1706. do 1817. godine²⁹. Sadržaj fonda većim je dijelom vezan uz religiju i filozofiju od 15. stoljeća do suvremenog doba. Neki od izuzetno važnih primjeraka u fondu knjižnice su tri inkunabule, kao i 67 starih hrvatskih knjiga tiskanih do 1850. godine. Iako obnova samostana i knjižnice još traje, stanje fonda procjenjuje se na oko 4000 jedinica građe³⁰.

- **Knjižnica franjevačkog samostana u Krapini (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden)**

Franjevci su u Krapinu došli u 17. stoljeću na poziv Ane Marije Erdödy, žene hrvatskog bana Sigismunda.³¹ Knjižnica franjevačkog samostana postupno se razvijala od 1650. godine. Fond knjižnice vezan je uz studije filozofije, moralne teologije, retorike, a u samostanu se održavao i novicijat³². Knjižnica franjevačkog samostana u Krapini ima oko 4500 jedinica građe, a u svojoj zbirci čuva i tri inkunabule (tiskane 1475., 1498. i 1499. godine).³³

---

²⁹ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 52.

³⁰ Usp. Kulturna dobra grada Klanjec. Dostupno na: <https://bus.hr/hrvatska/kulturna-dobra-grada-klanjec/>. (27.7.2018)

³¹ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 53.

³² Novicijat je razdoblje obuke i pripreme budućih redovnika prije polaganja zavjeta. To je ujedno i naziv ustanove u kojoj borave.

³³ Usp. Stanković, D. Knjižnica franjevačkog samostana u Krapini : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2017. Dostupno i na: http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/9614/1/Stankovic%20Dunja_diplomski%20rad.pdf. (1.8.2018)

- **Knjižnica specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice (2.12.1998)**

Knjižnica zapravo pripada Centru za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice³⁴ koji se od Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju odvojio 2016. godine. Nakon odvajanja djeluje kao zasebna ustanova s ciljem odgoja, obrazovanja te skrbi za djecu s teškoćama u razvoju. Stanje fonda nije poznato.

- **Knjižnica hrvatskoga Nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici**

Prvi podaci o knjižnici potječu iz 1704. godine kada fond sadrži samo 45 knjiga. Od 1972. godine radi se na uređenju knjižnice, knjižnica dobiva novi prostor, a dolazi i do klasifikacije i katalogizacije građe. Knjižnica raspolaze s oko 6000 svezaka, sadrži stručnu literaturu s područja teologije i religije kao i literaturu o Blaženoj Djevici Mariji i svetištu. Župna knjižnica posjeduje oko 240 naslova periodike.³⁵ Najstarija knjiga koju knjižnica ima u posjedu jest *Homiliarum Clarissimi Viri J. Eckeae*, tiskana 1555. u Kölnu.³⁶ Knjižnica nije upisana u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture.

- **Zbirka Kajkaviana**

Društvo Kajkaviana je udruga građana registrirana kao Društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine. Društvo je osnovano u veljači 1989. godine u dvoru Stubički Golubovec u Donjoj Stubici. Zbirka Kajkaviana je zbirka rijetke kajkavske knjižne i rukopisne građe (iz 16. stoljeća i novije). Knjižni fond rariteta broji 405 naslova u oko 1000 svezaka, dok fond novijih knjiga ima oko 4000 naslova u 10 000 svezaka. Zbirka posjeduje i 30 naslova rariteta periodike u 206 svezaka, dok od novije periodike čuva 545 naslova u 7987 svezaka. Najstarija knjiga u zbirci je ilustrirani pavlinski misal *Misale fratrum Hermitae ordinis divi Pauli* tiskan

---

³⁴ Centar je ranije bio poznat pod nazivom „Osnovna škola za tjelesno invalidnu djecu pri Bolnici za reumatske bolesti i rehabilitaciju Krapinske Toplice“.

³⁵ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 47.

³⁶ Ibid. Str. 46.

1506. godine s rukopisnim umetkom na pergameni i oznakom vlasništva Pavlinskog samostana u Lepoglavi.³⁷ Knjižnica nije upisana u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture.

Specijalne knjižnice Krapinsko-zagorske županije ne pridaju previše pažnje izradi vlastitih mrežnih stranica i prisutnosti na društvenim mrežama. Samostalnu mrežnu stranicu ima samo Kajkaviana, ali i ona je nedovršena. O ostalim knjižnicama moguće je ponešto pronaći na stranicama grada ili općine u kojoj se nalaze. Niti jedna knjižnica nema vlastitu Facebook stranicu kao ni stranicu na Instagramu ili Twitteru.

---

³⁷ Kajkaviana : najvrednija građa. Dostupno na:
http://www.kajkaviana.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=138. (29.7.2018)

5. ŠKOLSKЕ KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

Školske knjižnice važan su dio dva sustava: knjižničnog i odgojno-obrazovnog. Definiciju školske knjižnice daje i Standard za školske knjižnice (2000) i ona glasi: „Školska knjižnica je organizirana zbirka knjižne i neknjižne građe koja kroz djelatnost knjižničnog osoblja nabavlja, obrađuje, čuva i daje na upotrebu građu radi zadovoljavanja obrazovnih, kulturnih, informacijskih i stručnih potreba korisnika i permanentnog obrazovanja.“³⁸ IFLA-ine smjernice za školske knjižnice iz 2016. godine kažu da je školska knjižnica „fizički i digitalni prostor škole namijenjen za učenje, gdje su čitanje, istraživanje, razmišljanje, mašta i kreativnost od središnje važnosti učenicima na njihovom putu od informacija do znanja, te od ključne važnosti za njihov osobni, društveni i kulturni razvoj.“³⁹ Prema Članku 55. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi iz 2008. godine školska knjižnica „sastavni je dio obrazovnog procesa u kojem se stručno-knjižnična djelatnost obavlja u manjem opsegu ili uobičajeno i služi za ostvarivanje obrazovnog procesa.“⁴⁰ U knjižničnom sustavu bitno je da školska knjižnica sudjeluje u stvaranju navika čitanja i korištenja knjižničnih usluga učenika (ali i nastavnika) te ih tako osposobljuje za upotrebu informacija u formalnom i cjeloživotnom obrazovanju. Prema Standardu za školske knjižnice djelatnost se školske knjižnice, uz neposrednu odgojno-obrazovnu djelatnost i stručnu knjižničnu djelatnost, ostvaruje i kao kulturna i javna djelatnost. Kulturna i javna djelatnost školske knjižnice obuhvaća organizaciju, pripremu i provedbu kulturnih sadržaja (književne i filmske tribine, natjecanja u znanju, književni susreti, predstavljanje knjiga i sl.), kao i suradnju s kulturnim ustanovama koje organiziraju rad s djecom i mlađeži u slobodno vrijeme (pjevački zborovi, narodne knjižnice i dr.).

Glavne zadaće⁴¹ školske knjižnice su:

- promicanje i unapređivanje svih oblika odgojno-obrazovnog procesa,
- stvaranje optimalnih uvjeta za učenje,

---

³⁸ Standard za školske knjižnice. 2000. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2000_03_34_698.html. (1.8.2018)

³⁹ IFLA-ine smjernice za školske knjižnice / sastavio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za školske knjižnice. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2016. Str. 19.

⁴⁰ Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. 2008. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_87_2789.html. (29.7.2018)

⁴¹ Usp. Standard za školske knjižnice. 2000. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2000_03_34_698.html. (1.8.2018)

- prilagodba prema različitim oblicima učenja i očekivanjima sudionika u procesu učenja,
- pomoći učenicima u učenju, poticanje istraživačkog duha i osobnog prosuđivanja,
- poticanje odgoja za demokraciju,
- razvijanje svijesti o vrijednostima nacionalne kulture; posebno o vrijednostima jezika, umjetnosti i znanosti te značenju multikulturalnosti,
- stvaranje uvjeta za interdisciplinarni pristup nastavi,
- poticanje duhovnog ozračja škole.

Prema IFLA-inim smjernicama⁴² školska knjižnica djeluje kao:

- fizički i digitalni prostor škole,
- informacijski prostor koji pruža jednak i slobodan pristup kvalitetnim izvorima informacija na svim medijima,
- siguran prostor, gdje se potiču i podržavaju znatiželja, kreativnost i sklonost prema učenju, te gdje učenici mogu istraživati razne teme,
- prostor za proučavanje u kojem učenici stječu sposobnosti i dispozicije za korištenje informacija i stvaranje znanja,
- tehnološki prostor koji osigurava razne tehnološke aparate i računalne programe,
- središte pismenosti, gdje školska zajednica njeguje razvijanje čitanja i pismenosti u svim oblicima,
- središte za digitalno građanstvo gdje zajednica uči ispravno, etički i sigurno koristiti digitalne alate te načine zaštite identiteta i osobnih informacija,
- informacijsko okruženje za sve članove zajednice kroz jednak pristup resursima i tehnologiji,
- društveni prostor otvoren za kulturna, stručna i obrazovna događanja za cjelokupnu zajednicu.

U današnje vrijeme školska knjižnica obrazuje sve učenike škole za kritičko mišljenje i vrednovanje informacija, omogućuje svima da postanu aktivni korisnici informacija na različitim medijima i kao takvi dio šire knjižničarske i informacijske mreže, nudi raznolike izvore informacija i znanja i kvalitetne usluge svim korisnicima.⁴³

---

⁴² Usp. IFLA-ine smjernice za školske knjižnice / sastavio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za školske knjižnice. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2016. Str. 20.

⁴³ Usp. Kovačević, Dinka; Lovrinčević, Jasmina. Školski knjižničar. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2012. Str. 19.

Prema Standardu temelj svake školske knjižnice čini knjižnična građa koja mora biti brižljivo i planski stvarana te usklađena s nastavnim planom i programom škole kako bi zajamčila uspješno djelovanje školske knjižnice. Knjižnični fond u knjižnici osnovne škole sastoji se od učeničkog i učiteljskog fonda dok je u knjižnicama srednjih škola on jedinstven i njime se služe i učenici i nastavnici. Sadržaj knjižničnog fonda ovisi o vrsti škole odnosno o nastavnom planu i programu po kojem škola radi. Najvažniji dio fonda osnovnoškolske knjižnice su knjige za lektiru iz hrvatskog jezika, one čine 60% knjižničnog fonda dok ostalih 40% čini stručna literatura i ostale knjige. U knjižnicama srednje škole postotak knjiga za lektiru nešto je manji i iznosi 50%, što znači da pola knjižničnog fonda čini stručna literatura.

Školske knjižnice u Krapinsko-zagorskoj županiji mogu se podijeliti na osnovnoškolske i srednjoškolske. Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije na svojoj mrežnoj stranici navodi da je riječ o 30 osnovnoškolskih knjižnica i 9 knjižnica srednjih škola. Prema Upisniku knjižnica Ministarstva kulture u srednjim školama također je 9 knjižnica, dok broj osnovnoškolskih knjižnica pada na 29.

5.1. OSNOVNOŠKOLSKE KNJIŽNICE

Na području Krapinsko-zagorske županije u 7 gradova i 24 općine djeluju 33 osnovne škole s 54 područnih odjela (škola) – jedino u općini Zagorska Sela nema ni jedne škole. Prema Knjižničarskom društvu Krapinsko-zagorske županije od 33 osnovne škole njih 30 ima i vlastitu knjižnicu, dok je u Upisniku knjižnica unesena jedna knjižnica manje.

Osnovnoškolske knjižnice Krapinsko-zagorske županije su sljedeće:

- **Knjižnica Osnovne škole Bedekovčina (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden)**

Osnovna škola Bedekovčina ima knjižnicu površine $48m^2$. U knjižničnom fondu nalazi se 3649 knjiga, od čega njih 3005 spada pod učenički fond dok je ostatak (644) u učiteljskom fondu. U fondu se nalazi i 14 naslova časopisa i 74 komada AV građe. Knjižnica ima 30 čitateljskih mjesta.⁴⁴

- **Knjižnica Osnovne škole Stjepana Radića Brestovec Orehovički (2.12.1998)**

---

⁴⁴ Osnovna škola Bedekovčina : knjižnica. Dostupno na: <http://os-bedekovcina.skole.hr/skola/knjiznica>.
(1.8.2018)

Nova zgrada Osnovne škole u Brestovcu Orehovičkom izgrađena je 1968. godine, a u sklopu nje otvorena je i knjižnica. Knjižnica je smještena u prostoriju površine 22m², a u knjižničnom fondu nalazi se oko 5240 jedinica građe. Najstariji dio fonda su knjige s kraja 18. i početka 19. stoljeća.⁴⁵

- **Knjižnica Osnovne škole „Vladimir Nazor“ Budinščina (1.12.1998)**

Knjižnica u sklopu Osnovne škole Budinščina postoji od izgradnje školske zrade 1977. godine. Knjižnica škole nalazi se u potkovlju zgrade i zauzima površinu od 98 m². U sklopu Osnovne škole nalazi se i knjižnica područne škole, ona je smještena u prizemlju zgrade u prostoru od 28 m². U knjižničnom fondu (matične) škole nalazi se 8481 knjiga (podijeljenih na one za učenike i one za nastavnike), 15 naslova časopisa i 225 jedinica AV građe. Knjižničnu građu knjižnice područne škole čini 1707 knjiga u učeničkom i učiteljskom fondu, 3 naslova časopisa (za učenike) i 115 jedinica AV građe.⁴⁶

- **Knjižnica Osnovne škole Đure Prejca Desinić (15.12.1998)**

Školska knjižnica Osnovne škole u Desiniću službeno postoji od rujna 1961. godine iako škola postoji od 1843. godine. Knjižnica je smještena u prostoru površine 70 m², a članovi knjižnice su svi učenici i djelatnici škole. S obzirom na to da Desinić nema narodnu knjižnicu, knjige iz školske knjižnice posuđuju se i bivšim učenicima, srednjoškolcima kao i zainteresiranim roditeljima.⁴⁷ U fondu knjižnice nalazi se 4320 knjiga za lektiru, 170 knjiga stručne literature za učenike, 80 knjiga stručne literature za nastavnike te 46 jedinica AV građe.

- **Knjižnica Osnovne škole Donja Stubica (1.12.1998)**

Osnovna škola u Donjoj Stubici postoji od 1844. godine, a kao godina početka rada školske knjižnice uzima se 1951. kada je na inicijativu učitelja Tomislava Stunića

⁴⁵ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str.73.

⁴⁶ Osnovna škola Vladimir Nazor Budinščina : knjižnica. Dostupno na: <http://os-vnazor-budinscina.skole.hr/skola/knjiznica> (1.8.2018)

⁴⁷ Osnovna škola Đure Prejca Desinić : knjižnica. Dostupno na: <http://os-djure-prejca-desinic.skole.hr/skola/knjiznica>. (1.8.2018)

osnovana Dječja knjižnica.⁴⁸ Površina sadašnje školske knjižnice je 60 m^2 i ima 20 čitateljskih mjesta. Knjižni fond sadrži oko 6400 svezaka, 20 naslova periodike, 133 jedinice AV građe te čak 33 jedinice elektroničke građe.⁴⁹

- **Knjižnica Osnovne škole Đurmanec (10.12.1998)**

Osnovna škola Đurmanec na sadašnjoj lokaciji djeluje od 1983. godine. U njoj je na 81 m^2 smještena knjižnica s čitaonicom. Fond knjižnice danas ima 3618 jedinica knjižnične građe i 40 jedinica AV građe, a škola je pretplaćena i na 6 naslova periodike.⁵⁰ U knjižnici postoje i referentna i zavičajna zbirka.

- **Knjižnica Osnovne škole Matije Gupca Gornja Stubica (2.12.1998)**

Osnovna škola u Gornjoj Stubici osnovana je 1863. godine, a uz tu godinu veže se i početak rada školske knjižnice iako su prvi zapisi o djelovanju knjižnice iz 1880. godine. Knjižnica je danas smještena na prostoru od 59 m^2 u kojemima ima 30 mesta za rad. Učenički fond knjižnice sadrži 4802 jedinice građe, a nastavnički fond oko 2500. U fondu se nalazi i 527 jedinica AV građe, a škola ima pretplatu na 13 časopisa za učenike i 12 časopisa za učitelje.⁵¹

- **Knjižnica Osnovne škole Gornje Jesenje (2.12.1998)**

Knjižnica i čitaonica Osnovne škole Gornje Jesenje premještena je 2011. godine u novi prostor od 105 m^2 . U knjižničnom fondu nalazi se 2789 jedinica knjižne građe i 35 jedinica AV građe, a škola je pretplaćena i na 6 časopisa.⁵²

- **Knjižnica Osnovne škole Viktora Kovačića Hum na Sutli (30.11.1998)**

---

⁴⁸ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 77.

⁴⁹ UDK 02 : Školska knjižnica OŠ Donja Stubica, Donja Stubica. Dostupno na:
http://www.knjiznicari.hr/UDK02/index.php/%C5%A0kolska_knj%C5%BEenica_O%C5%A0_DONJA_STUBICA,_DONJA_STUBICA (29.7.2018)

⁵⁰ Osnovna škola Đurmanec : knjižnica. Dostupno na: <http://os-djurmanec.skole.hr/skola/knjiznica>. (1.8.2018)

⁵¹ Usp. Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 81.

⁵² Osnovna škola Gornje Jesenje : knjižnica. Dostupno na: <http://os-gornje-jesenje.skole.hr/skola/knjiznica>. (1.8.2018)

Školska knjižnica djeluje u sklopu matične škole u Humu na Sutli od 1963. godine. Knjižnica i čitaonica s 12 čitateljskih mjesta smještene su na 50 m^2 . Ukupni knjižnični fond sadrži 4455 jedinica građe od kojih je 3692 jedinica iz učeničkog fonda, a 658 iz nastavničkog. U fondu se nalazi 151 jedinica AV građe te 12 igara. Knjižnica sadrži i referentnu zbirku sa 61 jedinicom građe.⁵³

- **Knjižnica Osnovne škole Antuna Mihanovića Klanjec (1.12.1998)**

Uz matičnu školu, u Klanjcu djeluje i Područna škola Lučenica. Knjižnica matične škole smještena je na 40 m^2 , a knjižnica područne škole na 6 m^2 . Knjižnični fond sadrži 3244 knjige, 126 jedinica AV građe te 3 naslova periodike.⁵⁴

- **Knjižnica Osnovne škole Konjščina (3.12.1998)**

Osnovna škola u Konjščini s radom počinje 1841. godine. U sastavu škole djeluje knjižnica čiji prostor čine učenički odjel, referentni odjel, prostor za elektroničku i zavičajnu zbirku te depo i arhiva.⁵⁵ U učeničkom knjižničnom fondu nalazi se oko 5890 knjiga, a u učiteljskom oko 2660 knjiga. U knjižnici postoji oko 40 naslova časopisa i 402 jedinice AV građe.

- **Knjižnica Osnovne škole Pavla Štoosa Kraljevec na Sutli (2.12.1998)**

Osnovna škola Pavla Štoosa osnovana je 1848. godine, a knjižnica postoji od 1953. Prostorija knjižnice ima 41 m^2 i u njoj se održavaju kreativne radionice. U fondu knjižnice nalazi se oko 3500 naslova, a škola je pretplaćena na 2 časopisa.⁵⁶

- **Knjižnica Osnovne škole Augusta Cesarca Krapina (12.1.2016)**

Škola do 1978. godine djeluje u sastavu Osnovne škole „Ljudevit Gaj“, u srpnju 1978. postaje samostalna te mijenja naziv u Osnovna škola Augusta Cesarca. Školska knjižnica postoji i djeluje od početka samostalnog djelovanja škole.⁵⁷ Površina knjižnice je 48 m^2 , a 2006. godine dobiva i čitaonicu s 12 čitateljskih mjesta. Fond

⁵³ Osnovna škola Viktora Kovačića Hum na Sutli : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-vkovacica-humnasutli.skole.hr/knjiznicanova>. (1.8.2018)

⁵⁴ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 84.

⁵⁵ Osnovna škola Konjščina : knjižnica. Dostupno na: http://os-konjscina.skole.hr/skola/knji_nica. (1.8.2018)

⁵⁶ Osnovna škola Pavla Štoosa Kraljevec na Sutli : knjižnica. Dostupno na: <http://os-pstoosa-kraljevecnasutli.skole.hr/skola/knjiznica>. (1.8.2018)

⁵⁷ Osnovna škola Augusta Cesarca Krapina : o knjižnici. Dostupno na: http://os-acesarca-skole.hr/skolska_knjiznica/o_knjiznici. (1.8.2018)

knjižnice sadrži oko 5000 jedinica građe kao i manju zbirku AV građe, a knjižnica ima i 10-ak naslova časopisa.

- **Knjižnica Osnovne škole „Ljudevit Gaj“ Krapina (5.5.2016)**

Ne postoji pisani trag o tome kada je osnovana knjižnica Osnovne škole „Ljudevit Gaj“. Knjižnica je smještena u prostoru od 48 m^2 i ima 20 čitateljskih mjesta. U knjižnom fondu nalazi se 5206 jedinica građe, 276 jedinica AV građe te 42 jedinice elektroničke građe.⁵⁸

- **Knjižnica Osnovne škole Krapinske Toplice (30.11.1998)**

Školska knjižnica postoji od dovršenja školske zgrade 1967. godine. Bila je smještena u prostoru u kojem se nalazila čitaonica (54 m^2) i sama knjižnica (29 m^2), a imala je i 36 mesta za čitanje. U fondu knjižnice nalazilo se 11 563 jedinica građe.⁵⁹ Prije godinu dana otvorena je nova, proširena školska knjižnica pa je trenutno stanje fonda nepoznato.⁶⁰

- **Knjižnica Osnovne škole Josipa Broza Kumrovec (3.12.1998)**

Osnovnoškolska knjižnica smještena je u zgradi škole sagrađenoj 1956. godine. Prostor knjižnice ima 147 m^2 , a ujedno je i učionica hrvatskog jezika. U fondu knjižnice nalaze se 2503 knjige i 45 jedinica AV građe. Škola ima i zbirku o Josipu Brozu Titu koja nije u slobodnom pristupu.⁶¹

- **Knjižnica Osnovne škole Franje Horvata Kiša Lobor (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden)**

---

⁵⁸ Osnovna škola „Ljudevit Gaj“ Krapina : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/skola/knjiznica>. (1.8.2018)

⁵⁹ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 89.

⁶⁰ Otvorena nova školska knjižnica u Krapinskim Toplicama. 14.12.2017. // Zagorje.com. Dostupno na: [\(1.8.2018\)](https://www.zagorje.com/clanak/vijesti/video-otvorena-nova-skolska-knjiznica-u-krapinskim-toplicama)

⁶¹ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 90.

U Loboru je 1858. godine sagrađena javna škola, a 1930. godine otvorena je nova škola koja i danas postoji. U njoj se nalazi i prostorija od 18 m² koja je služila kao školska knjižnica. Knjižnica u svom fondu ima oko 8800 knjiga te AV građu.⁶²

- **Knjižnica Osnovne škole Mače (2.12.1998)**

Osnovna škola Mače nije uvijek bila samostalna pa se ne zna kada je školska knjižnica započela s radom. Na površini od 34 m² nalazi se učenički fond od 2816 svezaka, nastavnički fond od 1078 svezaka i 11 naslova periodike. Knjižnica ima i 197 jedinica AV građe.⁶³

- **Knjižnica Osnovne škole Marija Bistrica (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden)**

Učitelj Josip Kirin osnovao je 1879. godine u Mariji Bistrici učeničku knjižnicu kojoj je darovao 44 knjige. Knjižnica je danas smještena u 27,5 m², a posjeduje prilično velik knjižni fond. Naime, fond sadrži 10 234 jedinice građe, a podijeljen je u tri skupine: učenički fond, učiteljski fond i vjeroučeno-duhovni fond. Knjižnica ima 13 naslova časopisa kao i AV građu.⁶⁴

- **Knjižnica Osnovne škole „Ljudevit Gaj“ Mihovljan (27.6.2018)**

Školska knjižnica Osnovne škole Mihovljan počinje službeno djelovati tek 2014. godine. Prostor knjižnice zauzima površinu od 54 m². U područnoj školi u Novom Golubovcu knjižnica zauzima prostor od 64 m². Knjižnična građa u matičnoj školi dijeli se na učenički fond koji sadrži 1646 knjiga, nastavnički fond sa 945 knjiga i 109 jedinica AV građe. U fondu područne škole nalazi se 1938 knjiga iz učeničkog fonda, 971 knjiga iz nastavničkog fonda i 29 jedinica AV građe. Knjižnice u fondu imaju i oko 10 naslova časopisa.⁶⁵

- **Knjižnica Osnovne škole Oroslavje (2.12.1998)**

---

⁶² Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 91.

⁶³ Osnovna škola Mače : o knjižnici. Dostupno na: [\(2.8.2018\)](http://www.os-mace.com/index.php/knjiznica/o-knjiznici)

⁶⁴ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 93.

⁶⁵ Osnovna škola „Ljudevit Gaj“ Mihovljan : o knjižnici. Dostupno na: [\(2.8.2018\)](http://os-ljudevit-gaj-mihovljan.skole.hr/o-knjiznici)

Školska knjižnica u Oroslavju postoji od 1864. godine, a u sadašnjem prostoru nalazi se od 1970. Površina knjižnice iznosi 35 m^2 . Fond knjižnice podijeljen je na 1248 jedinica nastavničke knjižnične građe i 3885 jedinica učeničke knjižnične građe. Od časopisa knjižnica drži 6 dječjih naslova i 13 stručnih.⁶⁶

- **Knjižnica Osnovne škole Antuna Mihanovića Petrovsko (30.11.1998)**

Osnovna škola sagrađena je 1964. godine, a 1972. dobiva današnji naziv. Knjižnica je smještena u prostoru površine od 42 m^2 , a ima i 6 mjesta za čitanje. U fondu knjižnice nalazi se ukupno 3174 jedinica građe, od kojih u učenički fond pripada njih 2649, a u nastavnički njih 525. Knjižnica ima i 120 jedinica AV građe, 8 naslova časopisa i 135 jedinica elektroničke građe.⁶⁷

- **Knjižnica Osnovne škole Janka Leskovara Pregrada (2.12.1998)**

U Pregradi je škola osnovana 1842. godine, a školska knjižnica prvi se puta spominje u Spomenici za školsku godinu 1880/1881. Knjižnica je smještena u prostoru od 38,5 m^2 , a sadrži 10 čitateljskih mjesta. U fondu školske knjižnice nalazi se oko 3000 knjiga koje su raspoređene u učenički fond (2300), nastavnički fond (300 knjiga) i referentnu zbirku (70). Knjižnica posjeduje i stotinjak popularno-znanstvenih knjiga za djecu i mladež, te 150 klasika svjetske književnosti. Osim knjiga, knjižnica nabavlja časopise za djecu i mladež i stručne časopise iz pojedinih nastavnih područja, a posjeduje i oko 180 jedinica AV građe.⁶⁸

- **Knjižnica Osnovne škole Side Košutić Radoboj**

Školska knjižnica počela je s radom 1835. godine u rudarskoj školi. Površina knjižnice je 43 m^2 , uz nju se nalazi čitaonica sa 16 čitateljskih mjesta. U fondu knjižnice nalazi se 3434 jedinica knjižne građe, 8 naslova časopisa, 139 jedinica AV građe i 86 jedinica elektroničke građe⁶⁹

---

⁶⁶ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 96.

⁶⁷ Osnovna škola Antuna Mihanovića Petrovsko : o knjižnici. Dostupno na: http://os-amihanovica-petrovsko.skole.hr/skola/knjiznica?ms_nav=aab. (2.8.2018)

⁶⁸ Osnovna škola Janka Leskovara Pregrada : školska knjižnica. Dostupno na: <http://os-pregrada.skole.hr/skola/knjiznica>. (2.8.2018)

⁶⁹ Osnovna škola Side Košutić Radoboj : knjižnica. Dostupno na: http://www.os-skosutic-radoboj.skole.hr/skola/knji_nica. (2.8.2018)

Knjižnica Osnovne škole Side Košutić Radoboj nije navedena u Upisniku knjižnica Ministarstva kulture.

- **Knjižnica Osnovne škole Sveti Križ Začretje (27.11.1998)**

Sadašnja Osnovna škola izgrađena je 1974. godine, a u sklopu nje od početka djeluje i školska knjižnica. Knjižnica zauzima prostor od 61 m^2 . U učeničkom fondu nalazi se 4346 jedinica knjižne građe, a u nastavničkom 1034 jedinice. Knjižnica je pretplaćena na 16 časopisa.⁷⁰

- **Knjižnica Osnovne škole Lijepa naša Tuhelj (2.12.1998)**

Školska knjižnica prvi se puta spominje 1890. godine i tada je imala 98 svezaka. Danas knjižnica djeluje u prostoru od 15 m^2 , a u fondu ima 800 jedinica građe od kojih 200 pripada stručnoj literaturi. Knjižnica ima i 20 jedinica AV građe.⁷¹

- **Knjižnica Osnovne škole Veliko Trgovišće (1.12.1998)**

U sadašnjoj zgradi škole knjižnica djeluje od 1970. godine u prostoru od 48 m^2 . U fondu knjižnice nalazi se 4500 jedinica knjižne građe i 50 jedinica AV građe.⁷²

- **Knjižnica Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog Zabok (30.11.1998)**

Knjižnica je smještena u prostoru nove školske zgrade iz 1985. godine. Prostor knjižnice i čitaonice ima oko 70 m^2 . Učenički fond knjižnice sadrži oko 4500 jedinica građe, a nastavnički 1500 jedinica. Knjižnica posjeduje i oko 150 jedinica AV građe.⁷³

- **Knjižnica Osnovne škole Ante Kovačića Zlatar (30.11.1998)**

Školska knjižnica Osnovne škole Zlatar ujedno surađuje i s područnim školama Batina Donja i Martinščina. U prostoru matične knjižnice nalazi se sama knjižnica (42 m^2), čitaonica (24 m^2) i ured (12 m^2). Knjižnica posjeduje 4657 knjiga u svojoj matičnoj školi u Zlataru, 126 u Područnoj školi Batina Donja i 258 u Područnoj školi Martinščina.⁷⁴

⁷⁰ Osnovna škola Sveti Križ Začretje : knjižnica. Dostupno na: <http://os-sveti-kriz-zacretje.skole.hr/skola/knjiznica>. (2.8.2018)

⁷¹ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 102.

⁷² Ibid. Str. 103.

⁷³ Ibid. Str. 105.

⁷⁴ Ibid. Str. 106.

- **Knjižnica Osnovne škole Zlatar Bistrica (datum upisa u Upisnik knjižnica Ministarstva kulture nije naveden)**

Osnovna škola Zlatar Bistrica do 1995. godine djelovala je kao Područna škola (Osnovne škole Budinščina). Knjižnica je smještena u prostoru od 91 m^2 i ima 24 mjesta za čitanje. Fond knjižnice sadrži oko 6000 knjiga, časopisa za djecu i mlade, stručnih časopisa za učitelje, popularno-znanstvenih časopisa i AV građe.⁷⁵

5.2. SREDNJOŠKOLSKE KNJIŽNICE

Na području Krapinsko-zagorske županije djeluje 9 srednjih škola, a broj srednjoškolskih knjižnica jednak je broju srednjih škola i prema Upisniku knjižnica i prema Knjižničarskom društvu Krapinsko-zagorske županije. Dakle, svaka srednja škola ima i vlastitu knjižnicu.

Srednjoškolske knjižnice u Krapinsko-zagorskoj županiji su:

- **Knjižnica Srednje škole Bedekovčina (4.12.1998)**

Škola je u Bedekovčini osnovana 1955. godine, a školska knjižnica s radom počinje 1998. Škola zapravo obuhvaća tri učilišta: Graditeljsko, Medicinsko i Poljoprivredno. Knjižnica je smještena u prostoru od 52 m^2 . U fondu sadrži 4852 jedinice knjižne građe, 188 jedinica AV građe, a škola je pretplaćena na 22 časopisa.⁷⁶
- **Knjižnica Srednje škole Konjščina (3.12.1998)**

Škola je osnovana 1947. godine kao Rudarsko-industrijska škola i tada su Konjščinski ugljenokopi poklonili školi veći broj knjiga – to se smatra početkom školske knjižnice.⁷⁷ Knjižnica je smještena na $24,20\text{ m}^2$, a u fondu knjižnice nalazi se oko 5700 jedinica građe sa manjom zbirkom AV građe. Knjižnica prima i naslove desetak časopisa.
- **Knjižnica Srednje škole Krapina (3.12.1998)**

⁷⁵ Osnovna škola Zlatar Bistrica : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-zlatar-bistrica.skole.hr/skola/knjiznica>. (2.8.2018)

⁷⁶ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 58.

⁷⁷ Srednja škola Konjščina : knjižnica. Dostupno na: <http://ss-konjscina.skole.hr/skola/knjiznica>. (2.8.2018)

Početak rada školske knjižnice u Krapiji vezana je uz razvoj školstva. Godine 1907. osnovana je Mala realna gimnazija, a donator knjiga tada je bio dr. Stjepan Ortner. Knjižnica je 2002. godine preseljena u novoizgrađeni dio škole i pripada joj 113 m^2 u kojima se nalazi i čitaonica s 20 čitateljskih mjesta. Fond knjižnice sadrži oko 10 050 knjiga (njih 1931 čuva se u zaštićenom fondu), a škola je pretplaćena na 18 časopisa.⁷⁸

- **Knjižnica Srednje škole Oroslavje (2.12.1998)**

Knjižnica u Oroslavju postoji od samog početka djelovanja srednje škole (1973. godina). Smještena je na oko 50 m^2 , a ima i čitaonicu. U fondu knjižnice nalazi se 4200 jedinica građe, kao i 82 jedinice AV građe.⁷⁹

- **Knjižnica Srednje škole Pregrada (1.12.1998)**

Srednja škola u Pregradu jedna je od novijih, s radom započinje školske godine 1997/1998. Stanje fonda knjižnice nije poznato iako se u inventarnim knjigama navodi broj od 1410 jedinica građe.⁸⁰

- **Knjižnica Gimnazije Antuna Gustava Matoša Zabok (10.12.1998)**

Gimnazija u Zaboku osnovana je 1963. godine, a tada je s radom započela i školska knjižnica. Preseljenjem Gimnazije u novu zgradu, knjižnica je dobila veći prostor. Danas se ona nalazi u prostoriji od 90 m^2 . U fondu knjižnice nalazi se svega 3500 jedinica građe što je za potrebe škole premalo.⁸¹

- **Knjižnica Srednje škole Zabok (30.11.1998)**

Knjižnica je osnovana kad i Srednja škola Zabok – 1992. godine. Smještena je u prostoru od 60 m^2 . Četvrtinu knjižničnog fonda čini referentna zbirka. U fondu je 5018 jedinica knjižne građe, 96 jedinica AV građe i 11 naslova periodike.⁸²

---

⁷⁸ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 61.

⁷⁹ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 62.

⁸⁰ Ibid. Str. 63.

⁸¹ <http://www.gimamg.hr/o-skoli/skolska-knjiznica/>

⁸² Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 67.

- **Knjižnica Strukovnog i umjetničkog učilišta Zabok (Knjižnica Tekstilne škole Zabok) (2.12.1998)**

Strukovno i umjetničko učilište Zabok danas djeluje pod imenom Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok. Knjižnica je započela s radom kada je 1960. godine osnovana Tekstilna škola Zabok. Knjižnica je u fondu imala 2536 jedinica knjižne građe, 30 jedinica AV građe i 5 naslova časopisa.⁸³ Trenutno stanje fonda nije poznato.

- **Knjižnica Srednje škole Zlatar (9.12.1998)**

Srednja škola Zlatar osnovana je 1996. godine, a već na početku nove školske godine s radom započinje i školska knjižnica. Knjižnica je smještena u prostoriji od 30 m^2 i ima 1264 jedinica građe u svom fondu.⁸⁴

---

⁸³ Ibid. Str. 68.

⁸⁴ Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005. Str. 69.

6. KNJIŽNICE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE NA MREŽNIM STRANICAMA I DRUŠTVENIM MREŽAMA

6.1. NARODNE KNJIŽNICE

Sa sve većim razvijkom tehnologije izrazito je važna informatizacija u knjižničarstvu. Velik broj knjižnica ide ukorak s vremenom te već imaju vlastite mrežne stranice i stranice na popularnim društvenim mrežama. U Krapinsko-zagorskoj županiji situacija je drugačija. Od 14 narodnih knjižnica (prema Upisniku knjižnica Ministarstva kulture), samo njih 4 imaju vlastitu mrežnu stranicu (Općinska knjižnica Krapinske Toplice, Gradska knjižnica Krapina, Gradska knjižnica „Ksaver Šandor Gjalski“ Zabok i Gradska knjižnica Zlatar). Ostale knjižnice djeluju preko mrežnih stranica općine ili grada te preko Portala narodnih knjižnica.

Slika 1. Portal narodnih knjižnica

Od društvenih mreža knjižnice su najaktivnije na Facebooku na kojemu čak 12 narodnih knjižnica ima stranicu. Jedine knjižnice koje nemaju Facebook stranicu su Općinska knjižnica i čitaonica općine Sveti Križ Začretje i Općinska knjižnica i čitaonica općine Veliko Trgovišće. Narodne knjižnice Krapinsko-zagorske županije nisu aktivne ni na jednoj drugoj društvenoj mreži iako su među novim generacijama znatno popularnije mreže kao što su Instagram i Twitter.

6.2. SPECIJALNE KNJIŽNICE

Specijalne knjižnice Krapinsko-zagorske županije ne pridaju previše pažnje izradi vlastitih mrežnih stranica i prisutnosti na društvenim mrežama. Samostalnu mrežnu stranicu ima samo Kajkaviana, ali i ona je nedovršena.

ŠTO JE KAJKAVIANA
Kajkaviana je udruga građana registrirana kao Društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavске baštine. Osnovana je 1988. godine u dvorcu Stubički Golubovec u Donjoj Stubici gdje i danas djeluje. Tu je amžirljena vrijedna zbirka kajkavskih knjižina i rukopisne građe, od 2002. godine otvorena je stalna izložba pod nazivom *Kajkaviana croanca - Hrvatska kajkavčka rječ* sa stotinjak najvrednijih izložaka Kajkavianog fonda, tijekom dva desetljeća organizirana je dvjestotinjak vrhunskih koncerata i različitih izložbenih te kulturnih projekata, u okviru nakladničke djelatnosti tiskano je tridesetak naslova (reprinti starije kajkavске književnosti, zbornici, književna djela i dr.) a od 1995. redovito izlazi časopis za kulturu *Hrvatsko zagorje*. Za svoje djelovanje, društvo je 2006. primilo Povelju Republike Hrvatske.

KAJKAVSKA BAŠTINA - ZBIRKA
Zbirka kajkaviana je zbirka rijetke kajkavске knjižine i rukopisne građe iz 16. stoljeća do današnjih dana u vlasništvu istoimenoga društva te se bogatstvom svog knjižnog fonda ubraja u najbogatije i najvrednije na području Hrvatskog zagorja. Knjižni fond razsteta broji 405 naslova u oko 1.000 svezaka, fond novijih knjiga oko 4.000 naslova u cca. 10.000 svezaka, fond periodike sadrži 30 naslova razsteta u 206 svezaka, novije periodike 545 naslova u 7.987 svezaka, zbirka novina broji 26 naslova u 1.085 svezaka, sini tisk uglačenom sadrži raritete i broji 103 naslova.

IZDANJA KAJKAVIANE
Izdani Kajkaviane u okviru nakladničke djelatnosti tiskano je tridesetak naslova (reprinti starije kajkavске književnosti, zbornici, književna djela i dr.) a od 1995. redovito izlazi časopis za kulturu Hrvatsko zagorje.

Slika 2. Naslovna mrežna stranica Kajkaviane

Naslovna mrežna stranica Kajkaviane sadrži osnovne informacije o samoj udruzi (kada je osnovana i gdje), podatke o zbirci koju posjeduju (veličina fonda i vrste publikacija koje on uključuje) te kratku informaciju o izdanjima udruge. Ostatak stranice nije dovršen te ne donosi nikakve informacije.

O ostalim knjižnicama moguće je ponešto pronaći na stranicama grada ili općine u kojoj se nalaze. Niti jedna knjižnica nema vlastitu Facebook stranicu kao ni stranicu na Instagramu ili Twitteru.

6.3. ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Velika većina osnovnoškolskih knjižnica ima mrežnu stranicu na mrežnom mjestu škole. Jedino Knjižnica Osnovne škole Donja Stubica ima mrežnu stranicu koja je u potpunosti samostalna. Od popularnih društvenih mreža samo dvije knjižnice imaju Facebook stranicu: Knjižnica Osnovne škole Viktora Kovačića Hum na Sutli⁸⁵ (stranica nije ažurna) i Knjižnica Osnovne škole Franje Horvata Kiša Lobor⁸⁶. Ostale društvene mreže nisu korištene.

Slika 3. Facebook stranica Knjižnice Osnovne škole Viktora Kovačića Hum na Sutli

⁸⁵ Školska knjižnica OŠ Viktora Kovačića Hum na Sutli. Dostupno na: <https://hr-hr.facebook.com/%C5%A0kolska-knj%C5%BEnica-O%C5%A0-Viktora-Kova%C4%8D%C4%87a-Hum-na-Sutli-395689260534489/>. (28.8.2018)

⁸⁶ Školska knjižnica OŠ Franje Horvata Kiša u Loboru. Dostupno na: <https://www.facebook.com/%C5%A0kolska-knj%C5%BEnica-O%C5%A0-Franje-Horvata-Ki%C5%A1a-u-Loboru-1425927560994292/>. (28.8.2018)

Facebook stranica Knjižnice Osnovne škole Hum na Sutli nije ažurna što je vidljivo po tome da je posljednja objava iz prosinca 2013. godine. Na stranici su se ranije objavljivale slike događanja održanih u knjižnici kao što su čitanje djeci iz vrtića, kao i onih koje je knjižnica organizirala (čitanje naglas mještanima Huma i sl.).

Slika 4. Facebook stranica Knjižnice Osnovne škole Franje Horvata Kiša Lotor

Facebook stranica osnovnoškolske knjižnice u Lotoru ažurnija je od stranice Knjižnice Osnovne škole Hum na Sutli, posljednja objava je iz rujna 2017. godine. Na stranici se nalazi slika unutarnjeg prostora knjižnice (fotografija je postavljena za naslovnu sliku). Osim uobičajenih obavijesti o događanjima unutar knjižnice, stranica donosi i razne zanimljivosti (npr. kada se obilježava Međunarodni dan dječje knjige ili svjetski dan televizije).

Sve knjižnice srednjih škola Krapinsko-zagorske županije imaju vlastite mrežne stranice na mrežnim mjestima škola. Facebook stranicu ima samo Knjižnica Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok⁸⁷ i na njoj objavljuje novosti iz škole, ali i zanimljivosti iz svijeta umjetnosti. Na ostalim društvenim mrežama srednjoškolske knjižnice nisu aktivne.

⁸⁷ ŠUDIGO knjižnica. Dostupno na: <https://www.facebook.com/SUDIGO>. (28.8.2018)

Slika 5. Facebook stranica Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

Facebook stranica Srednje škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću u Zaboku je ažurna što je vidljivo po posljednjoj objavi iz kolovoza 2018. godine. Stranica donosi informacije o školi i o aktivnostima u knjižnici, ali i obavijesti o raznim projektima izvan škole koji bi mogli zanimati učenike.

7. ZAKLJUČAK

U Krapinsko-zagorskoj županiji djeluje 55 knjižnica. Rubna mjesta županije i dalje nemaju pristup knjigama, a postojeće knjižnice imaju male fondove koje ne zadovoljavaju potrebe svojih korisnika. Premda se u planu rada Gradske knjižnice Krapina spominjalo uvođenje pokretne knjižnice (bibliobusne službe) taj projekt u Krapinsko-zagorskoj županiji nije zaživio. Podaci o knjižnicama uglavnom se nalaze na stranicama škole, grada ili općine i u većini su slučajeva zastarjeli i nisu ažurni. Školske knjižnice ne prate dovoljno sposobnosti djece što se tiče korištenja alata informacijske tehnologije za traženje i pristupanje izvorima informacija, ne prate razvijanje njihove pismenosti u digitalnom i tiskanom okruženju kao ni njihovo korištenje društvenih mreža. Mrežna stranica Knjižničarskog društva Krapinsko-zagorske županije donosi iste podatke kao i *Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije* koji je izdan 2005. godine, podaci iz Upisnika knjižnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske razlikuju se od onih koje donosi Knjižničarsko društvo. Nažalost, i u Upisniku knjižnica postoje podaci koji su zastarjeli, tako npr. Knjižnici Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok u Upisniku i dalje piše Knjižnica Tekstilne škole Zabok kao i stara adresa, a Gradskoj knjižnici Pregrada piše ime Knjižnica pregradskog kulturnog središta "PEKAES" koje je uneseno 1998. godine. Podaci u raznim izvorima su neujednačeni te bi glavni cilj Krapinsko-zagorske županije, ali i Ministarstva kulture Republike Hrvatske, morao bi biti utvrđivanje realnog stanja knjižnica u Krapinsko-zagorskoj županiji kao i osiguranje potrebne knjižnične građe u svakoj knjižnici.

8. LITERATURA

- 1) Culturenet.hr : knjižnice. Dostupno na:
<https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=23561>. (3.8.2018)
- 2) Gimnazija Antuna Gustava Matoša Zabok : školska knjižnica. Dostupno na:
<http://www.gimadm.hr/o-skoli/skolska-knjiznica/>. (3.8.2018)
- 3) Gradska knjižnica Zlatar : o nama. Dostupno na: <http://www.knjiznica-zlatar.hr/o-nama/>. (3.8.2018)
- 4) Hrvatsko knjižničarsko društvo : o nama : regionalna društva. Dostupno na:
https://www.hkdrustvo.hr/hr/o_nama/regionalna_drustva/. (28.8.2018)
- 5) IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011.
- 6) IFLA-ine smjernice za školske knjižnice / sastavio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za školske knjižnice. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2016.
- 7) Kajkaviana : najvrednija građa. Dostupno na:
http://www.kajkaviana.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=138. (29.7.2018)
- 8) Knjižnica ili biblioteka. // Proleksis enciklopedija online. Mrežno izd. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na:
<http://proleksis.lzmk.hr/31610/>. (3.8.2018)
- 9) Knjižnica. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izd. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2018. Dostupno na:
<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=32130>. (29.7.2018)
- 10) Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije : o nama. Dostupno na:
<https://www.kdkz.hr/o-nama/>. (3.8.2018)

- 11) Kovačević, Dinka; Lovrinčević, Jasmina. Školski knjižničar. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2012.
- 12) Krapinsko-zagorska županija : obrazovanje, kultura i šport u Krapinsko-zagorskoj županiji. Dostupno na: <http://www.kzz.hr/obrazovanje/obrazovanje-kzz>. (29.7.2018)
- 13) Kulturna dobra grada Klanjec. Dostupno na: <https://bus.hr/hrvatska/kulturna-dobra-grada-klanjec/>. (29.7.2018)
- 14) Ministarstvo kulture Republike Hrvatske : upisnik knjižnica. Dostupno na: <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=202&pregled=1>. (3.8.2018)
- 15) Općinska knjižnica Krapinske Toplice : o knjižnici. Dostupno na: <https://www.okkt.hr/o-nama/o-knjiznici/>. (3.8.2018)
- 16) Općinska knjižnica Krapinske Toplice. Dostupno na: <https://www.facebook.com/Op%C4%87inska-knj%C5%BEnica-Krapinske-Toplice-699359463460711/>. (3.8.2018)
- 17) Osnovna škola „Ljudevit Gaj“ Krapina : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-ljudevit-gaj-kr.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 18) Osnovna škola „Ljudevit Gaj“ Mihovljan : o knjižnici. Dostupno na: <http://os-ljudevit-gaj-mihovljan.skole.hr/o-knjiznici>. (3.8.2018)
- 19) Osnovna škola Antuna Mihanovića Petrovsko : o knjižnici. Dostupno na: http://os-amihanovica-petrovsko.skole.hr/skola/knjiznica?ms_nav=aab. (3.8.2018)
- 20) Osnovna škola Augusta Cesarca Krapina : o knjižnici. Dostupno na: http://os-acesarca-kr.skole.hr/skolska_knjiznica/o_knjiznici. (3.8.2018)
- 21) Osnovna škola Bedekovčina : knjižnica. Dostupno na: <http://os-bedekovcina.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 22) Osnovna škola Đure Prejca Desinić : knjižnica. Dostupno na: <http://os-djure-prejca-desinic.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 23) Osnovna škola Đurmanec : knjižnica. Dostupno na: <http://os-djurmanec.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)

- 24) Osnovna škola Gornje Jesenje : knjižnica. Dostupno na: <http://os-gornje-jesenje.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 25) Osnovna škola Janka Leskovara Pregrada : školska knjižnica. Dostupno na: <http://os-pregrada.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 26) Osnovna škola Konjščina : knjižnica. Dostupno na: <http://os-konjscina.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 27) Osnovna škola Mače : o knjižnici. Dostupno na: <http://www.os-mace.com/index.php/knjiznica/o-knjiznici>. (3.8.2018)
- 28) Osnovna škola Pavla Štoosa Kraljevec na Sutli : knjižnica. Dostupno na: <http://os-pstoosa-kraljevecnasutli.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 29) Osnovna škola Side Košutić Radoboj : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-skosutic-radoboj.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 30) Osnovna škola Sveti Križ Začretje : knjižnica. Dostupno na: <http://os-sveti-kriz-zacretje.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 31) Osnovna škola Viktora Kovačića Hum na Sutli : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-vkovacica-humnasutli.skole.hr/knjiznicanova>. (3.8.2018)
- 32) Osnovna škola Vladimir Nazor Budinščina : knjižnica. Dostupno na: <http://os-vnazor-budinscina.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 33) Osnovna škola Zlatar Bistrica : knjižnica. Dostupno na: <http://www.os-zlatar-bistrica.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)
- 34) Otvorena nova školska knjižnica u Krapinskim Toplicama. 14.12.2017. // Zagorje.com. Dostupno na: <https://www.zagorje.com/clanak/vijesti/video-otvorena-nova-skolska-knjiznica-u-krapinskim-toplicama>. (3.8.2018)
- 35) Prijedlog Standarda za specijalne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Dostupno na: <https://www.hkdrustvo.hr/clanovi/alib/datoteke/file/Standardi/STANDARDI%20ZA%20SPECIJALNE%20KNJI%C5%BDNICE1.doc>. (3.8.2018)
- 36) Srednja škola Konjščina : knjižnica. Dostupno na: <http://ss-konjscina.skole.hr/skola/knjiznica>. (3.8.2018)

- 37) Standard za školske knjižnice. 2000. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2000_03_34_698.html. (3.8.2018)
- 38) Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. 1999. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html. (3.8.2018)
- 39) Stanković, D. Knjižnica franjevačkog samostana u Krapini : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2017. Dostupno i na: http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/9614/1/Stankovic%20Dunja_diplomski%20rad.pdf. (3.8.2018)
- 40) Svečano otvorenje Općinske knjižnice Stubičke Toplice. 28.3.2018. Dostupno na: <http://www.nsk.hr/svecano-otvorenje-opcinske-knjiznice-stubicke-toplice/>. (3.8.2018)
- 41) Školska knjižnica OŠ Franje Horvata Kiša u Loboru. Dostupno na: <https://www.facebook.com/%C5%A0kolska-knj%C5%BEnica-O%C5%A0-Franje-Horvata-Ki%C5%A1a-u-Loboru-1425927560994292/>. (28.8.2018)
- 42) Školska knjižnica OŠ Viktora Kovacića Hum na Sutli. Dostupno na: <https://hr-hr.facebook.com/%C5%A0kolska-knj%C5%BEnica-O%C5%A0-Viktora-Kova%C4%8Di%C4%87a-Hum-na-Sutli-395689260534489/>. (28.8.2018)
- 43) ŠUDIGO knjižnica. Dostupno na: <https://www.facebook.com/SUDIGO>. (28.8.2018)
- 44) Tokić, Ivo...[et al]. Izvori informacija u specijalnoj knjižnici. // Specijalne knjižnice – izvori i korištenje znanja : zbornik radova / uredila Maja Jokić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. Str. 84 – 90.
- 45) UDK 02 : Školska knjižnica OŠ Donja Stubica, Donja Stubica. Dostupno na: http://www.knjiznicari.hr/UDK02/index.php/%C5%A0kolska_knj%C5%BEnica_O%C5%A0_DONJA_STUBICA,_DONJA_STUBICA. (29.7.2018)
- 46) UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice. 1994. Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/UNESCOv_manifest_za_narodne_knjiznice.htm. (29.7.2018)
- 47) Vodič kroz knjižnice Krapinsko-zagorske županije / urednica Ines Krušelj-Vidas. Donja Stubica : Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske, 2005.

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. 2008. Dostupno na:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_87_2789.html. (29.7.2018)

PRILOZI

Slika 1. Portal narodnih knjižnica	28
Slika 2. Naslovna mrežna stranica Kajkaviane	29
Slika 3. Facebook stranica Knjižnice Osnovne škole Viktora Kovačića Hum na Sutli.....	30
Slika 4. Facebook stranica Knjižnice Osnovne škole Franje Horvata Kiša Lobor	31
Slika 5. Facebok stranica Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok	32

KNJIŽNICE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

Sažetak:

Krapinsko-zagorska županija nalazi se na sjeverozapadu Republike Hrvatske. Na području županije djeluje 55 knjižnica među kojima razlikujemo tri vrste: narodne (općinske i gradskе), specijalne i školske (osnovnoškolske i srednjoškolske). U Upisnik knjižnica uvedeno je 14 narodnih knjižnica, 38 školskih knjižnica te 3 specijalne knjižnice.

Ključne riječi: Upisnik knjižnica, Krapinsko-zagorska županija, knjižnica, narodna knjižnica, školska knjižnica, specijalna knjižnica

LIBRARIES IN THE KRAPINA-ZAGORJE COUNTY

Summary:

Krapina-Zagorje County is located in the northwest of the Republic of Croatia. There are 55 libraries in the county, divided into three types: public libraries (municipal and city libraries), special libraries and school libraries (elementary and high school libraries). There are 14 public libraries, 38 school libraries and 3 special libraries in the Register of Libraries of the Ministry of Culture.

Keywords: Register of Libraries, Krapina-Zagorje County, library, public library, school library, special library

BIOGRAFIJA

Andrea Mandić rođena je u Zagrebu 24. listopada 1994. godine. Osnovnu školu završila je u Jakovlju, a srednju školu u Zaboku. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisuje dvopredmetne studije kroatistike i informacijskih i komunikacijskih znanosti. Područje interesa u informacijskim znanostima joj je bibliotekarstvo.